

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS

Kohteiden nimet:	HARUSPUISTO	Piirustus nro:t:	VIO 6364/1
Selostuksen laati:	Camilla Lindroth projektinjohtaja	pvm:	2.10.2024
Selostuksen hyväksyi:	Jussi Luomanen kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö	pvm:	2.10.2024
	Kaupunkiympäristölautakunta	pvm:	pp.kk.vvvv

Kohde Haruspuisto sijaitsee Vuosaaren (54) kaupunginosassa, osa-alueella Meri-Rastila. Alue on voimassa olevassa asemakaavassa nro 12570 VP-merkinnällä. Haruspuisto on esitetty piirustuksessa VIO 6364/1.

Puistosuunnitelma on voimassa olevan asemakaavan mukainen.

Lähtökohdat

Meri-Rastila on yksi Helsingin kaupunkiuudistuskohteista. Alueelle rakennetaan tulevina vuosina uusia koteja jopa 4 400 uudelle asukkaalle metroaseman läheisyyteen. Kaupunkiuudistusta on valmisteltu kahdella isolla kaavamuutoksella. Muutos tuo rakentamista uusille tonteille viheralueiden reunoille. Joitakin rakennuksia puretaan, kun uutta rakennetaan niiden tilalle. Samassa yhteydessä parannetaan alueen puistoja, aukioita, liikenneyhteyksiä sekä julkisia että kaupallisia palveluita. Rastilan liikekeskus kehittyy ja alueelle rakennetaan uusi korttelitalo kokoamaan palvelut yhteen. Tavoitteena on parantaa Meri-Rastilan viihtyisyyttä ja houkuttelevuutta.

Meri-Rastilan julkisten ulkotilojen suunnittelun lähtökohtana on ollut vahvistaa Meri-Rastilan ominaispiirteitä kuten monikulttuurisuutta, metsäisyyttä ja meren läheisyyttä. Kaupunkitilan suunnittelua on toteutettu kolmen pääteeman kautta:

Metsä on Meri-Rastilan pehmeä ja lämmin sydän, joka levittäytyy hienovaraisesti myös rakennetuille alueille.

Meri on Meri-Rastilassa lähellä ja kaukana – hieman piilossa, mutta visuaalisten vihjeiden kautta aistittavissa.

Mestat ilmentävät Meri-Rastilan elämänmakuista rosaa ja postmodernia ennakkoluulottomuutta.

Haruspuisto on asuinkerrostalojen rajaama puisto- ja metsäalue keskellä Meri-Rastilaa. Puisto rajautuu lännessä palvelurakennusten korttelialueeseen, jolla sijaitsee koulu ja päiväkot. Haruspuiston leikkipuistorakennus sekä ympäröivä rakennuskanta ovat 1990-luvun alkuvuosilta.

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS

Suunnittelualue kattaa lähes koko nykyisen Haruspuiston. Voimassa olevan asemakaavan myötä puiston pinta-ala hieman pienenee entiseen nähden puiston etelä- ja länsireunoilta. Haruspuistoon kuuluvat myös puistosta etelään Meri-Rastilan tielle johtavat puistoraitit.

Haruspuiston suunnittelussa on korostunut erityisesti Metsän ja Meren teemat. Haruspuiston metsäinen luonne on haluttu säätää nykyisellään, keskittäen toimintoja tiiviisti nykyiselle toiminnalliselle alueelle, jotta voidaan jättää luonnolle tilaa ja rauhaa. Meri näkyy Haruspuiston suunnitelmassa erityisesti toiminnallisen alueen konseptissa, väreissä ja leikkivälineissä. Mestat-teema näkyy Haruspuistossa toiminnallisen alueen värileikkittelyssä ja siinä, että puistoa on suunniteltu vahvasti alueen asukkaita osallistaen, luoden Meri-Rastilan asukkaille omannäköistä ja -tuntuista ”mestaa”.

Haruspuiston toiminta-alueet peruskorjataan täydellisesti vastaamaan kaupunkiuudistuksen Meri-Rastilalle asettamia tavoitteita. Puistossa on nykyisin leikki- ja pelikentät, koira-aitaus sekä runsaasti puustoa.

Puiston pinta-ala on 60 000 m².

Haruspuiston pääasialliset käyttäjät ovat alueen asukkaat. Uuden leikkipuiston toivotaan houkuttelevan puistoon kävijöitä myös Rastilan ja Kallahden suunnalta.

Suunnitelman sisältö

Haruspuiston suunnittelu perustuu kaupunkiuudistuksen tavoitteisiin. Puiston toimintoja kehitetään huomioiden eri-ikäiset käyttäjät, erityisesti lapset ja nuoret. Toimintojen suunnittelussa otetaan huomioon alueen luonne monimuotoisena ja monikulttuurisena asuinalueena. Suunnitteluratkaisuiden tavoitteena on lisätä turvallisuudentunnetta ja puiston viihtyisyyttä.

Nykyinen leikkipuistorakennus puretaan, ja jatkossa leikkipuiston sisätilat sijoittuvat puiston länsipuolelle monitoimitaloon yhdessä koulun ja päiväkodin kanssa. Tämän takia puiston toiminnot järjestellään uudelleen. Puiston länsiosaan rakennetaan nykyisen hiekkakentän kohdalle uusi leikki- ja oleskelualue. Toimintojen sijoittamisessa on hyödynnetty nykyisen leikkipuiston ja hiekkakentän avoimia alueita. Puustoiset alueet säilytetään.

Uusi toiminnallinen alue on saanut muotonsa ja värinsä korallien maailmasta. Toimintoaluetta rajaa mutkitteleva, vaihtelevan korkuinen betonimuuri, joka kiertyy simpukan lailla kohti toimintoalueen keskustaa. Kuparibetoninen muuri on sinertävä ja sen päällä on istuintasoja.

Leikkivälineiden kaarevat ja kevyet muodot tukevat koralliteemaa. Puistoon asennetaan jousikeinuja, kiipeilytelineitä verkkoineen, maatrampoliineja, tasapainorata ja erilaisia keinoja kaiken ikäisille lapsille. Pienten lasten leikkialueella on lisäksi meriteemainen monitoimiteline liukumäkineen sekä hiekkalaatikko. Korallimaailmaa vahvistavat heinien lailla kaartuvat korkeat ja värikkäät ”merileväpollarit” sekä valet-

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS

tavan turva-alustan siniset sävyt ja kuvioinnit. Osa valettavasta turva-alustasta muotoillaan reunoiltaan aaltoileviksi rajoiksi vettä läpäiseville hiekka-alueille.

Leikkialue on aitaamaton. Turvallisuutta lisätään toiminnallisia alueita rajaavalla muurilla, joka toimii paikoin myös istuimena. Korotettu muuri parantaa myös kasvillisuuden elinolosuhteita.

Leikkialueen itäpuolella on keinumaailma, josta löytyy rengaskeinu, perinteisiä lautakeinuja sekä linnunpesäkeinu. Pienten lasten keinut ovat leikkialueella. Keinujen lisäksi keinumaailmassa on vaijeriliuku sekä suuri kiipeilyleikkiväline, jossa voi myös liukua ja keinua.

Uusi monitoimikenttä rakennetaan nykyisen leikkipuistorakennuksen paikalle. Monitoimikenttä aidataan (korkeus 3,0 m). Monitoimikentän viereen rakennetaan kuntolualue sekä toiminnallista aluetta kiertävään muuriin liittyvä kiipeilyseinäosio. Lisäksi puistoon tulee pingispöytä ja katukoripallo.

Nykyinen kahluuallas kunnostetaan. Altaan ympärille lisättävälle kiveykselle sijoitetaan aurinkotuoleja- ja varjoja. Luiska muotoillaan niin, että se mahdollistaa esteettömän kulun altaalle.

Nykyinen asukkaiden suosima majakka kunnostetaan ja siirretään uuteen paikkaan.

Haruspuiston skeittipaikka liitetään osaksi korallimaailmaa mustekalan muodossa. Skeittipaikkaa laajennetaan ja kehitetään monipuolisemmaksi hyödyntämällä nykyisiä rakenteita.

Puiston keskeisimmälle leikki- ja oleskelualueelle sijoitetaan ilmavia katoksia viihtyisyyttä ja varjoa lisäämään. Katoksiin integroidaan värikalvoja (dicroic), joiden läpi auringonvalo (tai pimeään aikaan keinovalo) siivilöityy maahan muodostaen vaihtelevia vedenalaista maailmaa muistuttavia värillisiä heijastuksia. Oleskelualueelle sijoitetaan myös erilaisia istuimia, pöytäryhmiä ja riippukeinuja. Toiminnallisia alueita kiertävän betonimuurin päälle lisätään paikoin puisia istuskelutasoja.

Harbonpolun linjausta muutetaan toimintojen uudelleenjärjestämisen seurauksena. Puiston eteläpäässä Harbonpolku kulkee kallioleikkauksessa, jota pyritään muodostamaan viihtyisäksi ja turvallisen tuntuiseksi tilaksi mm. istutuksilla, kallion pinnan käsittelyllä ja mahdollisilla gobo-kuvioilla, jotka heijastetaan valaisinylväistä.

Koira-aitaus siirretään nykyiseltä paikaltaan koilliseen, jotta vähimmäisetäisyys asuinrakennuksiin toteutuu myös asemakaavan mahdollistamien uusien korttelien osalta. Koira-aitauksessa on erilliset aitaukset isoille ja pienille koirille. Koira-aitauksesta laaditaan erillinen, nopeammin toteutettava, suunnitelma.

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS**Pintamateriaalit, kasvillisuus ja rakenteet**

Toiminnallisen alueen raitit ovat pääosin kivituhkapintaisia ja paikoin kivettyjä. Alueen poikki kulkee kivetty reitti, joka mahdollistaa leikkipuiston kolmipyöräisten käytön.

Suurin osa puiston säilytettävistä reiteistä ovat nykyisellään asfalttipintaisia. Osa reiteistä on kivituhkapintaisia ja ne säilytetään.

Jaluskujan ja Prammikujan yhdistävällä puistoraitilla jatkuu kujille suunniteltu harmaan sävyissä aaltoileva luonnonkivikiveys.

Leikkivälineiden turva-alustat ovat synteettistä turva-alustaa ja paikoin turvahiekkaa. Leikkipaikalla turva-alustaan toteutetaan meren aaltoja muistuttavia kumpuja. Vaijeriliukuvälineen pintamateriaalina käytetään turvahaketta. Monitoimikenttä on hiekkatekonurmea ja kuntoilupaikka on kivituhkapintainen.

Iso osa Haruspuistosta säilyy nykyisellään luonnonmukaisena ja metsäisenä alueena. Puistossa tehtävät puuston poistot liittyvät uusien kortteleiden takia tehtäviin muutoksiin raittien linjauksissa ja niiden esteettömyysvaatimukseen sekä uuden koira-aitauksen rakentamiseen. Asemakaavassa on haluttu parantaa reittiä metron ja meren välillä. Harbonpolku ja Harbonkatu muodostavat suorimman reitin, joka halutaan toteuttaa esteettömästi, jotta se on kaikkien käytettävissä. Tästä johtuen Harbonpolun kohdilla joudutaan louhimaan kalliota ja poistamaan puita. Käytöstä poistuvat raitit maisemoidaan ja niille istutetaan lisää puita.

Toiminnalliselta alueelta poistetaan joitakin puita. Yksittäisiä puiden poistoja tehdään harkitusti, pääasiallisesti turvallisuuteen ja huonokuntoisuuteen perustuen. Leikki- ja toiminta-alueet on sijoitettu siten, että nykyisiä puita on voitu säilyttää mahdollisimman paljon. Uusia puita istutetaan koira-aitauksen koillispuolelle sekä leikki- ja skeittipaikan ympärille. Lisäksi puistoon tulee uusia monilajisia pölyttäjien suosimia kukkivia perenna- ja pensasistutuksia sekä niittyä.

Luontoarvot

Puiston luontoarvoja pyritään huomioimaan monella tavalla. Metsäisille alueille ei ohjata kulkua ja toiminnot keskitetään puiston pohjoisosaan nykyiselle kenttä- ja leikkialueelle. Eläimille haitallista keinovaloa pyritään vähentämään välttämällä raittien ylivalaisua ja toteuttamalla koira-aitauksen valaistus paino-nappiperiaatteella, jolloin valot ovat päällä vain, kun niitä tarvitaan.

Metsiä hoidetaan luonnonhoidon suunnitelman mukaan ja tavoitteena on elinvoimainen, viihtyisä ja turvallinen metsikkö sekä luontaisen kalliopuuston ja -kasvillisuuden säilyttäminen kallioisilla alueilla.

Puistosta kaadettavat puut sijoitetaan metsäisille alueille maapuiksi.

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS

Puiston avoimet kasvillisuusalueet ovat pääosin pölyttäjille tärkeitä niittyjä. Myös niittyjen hoitotavoilla voidaan edistää monimuotoisuutta ja lajien elinvoimaisuutta ajoittamalla niitot elo-syyskuuhun ja keräämällä niittojäte pois joka toinen vuosi.

Puiston alueella on havaittu lahokaviosammalta. Puiston rakentaminen on kasvavan kävijämäärän vuoksi kuitenkin välttämätöntä, eikä lahokaviosammalta voida välttämättä tällä alueella suojella. Löydösten ei ole katsottu olevan Vuosaaren mitakaavassa merkittäviä. Lahokaviosammaleen esiintymisalueella poistettavat puut jätetään maapuiksi kokonaisina juurineen ja latvuksineen.

Valaistus

Leikki- ja toiminta-alueet valaistaan puisto- ja minimastovalaisimilla. Puistoraitit valaistaan puistovalaisimilla. Koira-aitauksen valaistus suunnitellaan käytettäväksi painonappi-ohjausperiaatteella. Muu valaistus suunnitellaan himmennettäväksi. Harbonpolun eteläpään kallioleikkausta korostetaan erikoisvalaistuksen keinoin. Valaistuksen elämysellisyyteen kiinnitetään erityistä huomiota toiminnallisella alueella.

Tasaus ja kuivatus

Haruspuiston tasaus noudattelee pääpiirteissään nykyisiä tasauksia. Pois lukien Harbonpolun eteläpää, jossa nykyistä tasausta lasketaan noin 2,5 m.

Puiston koillisosaan muotoillaan pitkänomainen painanne, jossa viivytetään hulevesiä. Painanteen sijainti on valittu niin, että hulevedet valuvat sinne luontaisesti ja nykyinen puusto säilyy. Puistoraitti linjataan painanteen kohdalla lähemmäksi korttelia niin, että viivytyspainanteelle jää tilaa raitin ja nykyisen puuston väliin.

Haruspuiston toiminnalliset alueet ja polut kuivatetaan hulevesiviemäreillä ja ojapainanteilla. Lisäksi hulevesiä johdetaan pinnantasauksella puiston kasvillisuusalueille.

Mahdollisessa tulvatilanteessa Haruspuiston hulevedet johtavat tulvamitoitetussa putkessa Meri-Rastilan torin kautta länteen tai Halkaisijantien kautta itään.

Esteettömyys

Haruspuiston suunnitteluratkaisut täyttävät esteettömyydelle asetetun perustavoitetaso. Harbonpolun eteläpäässä esteettömyyden perustason saavuttaminen vaatii kallion louhintaa ja nykyisen puuston poistoa. Leikkipuistoon lisätään muutamia esteettömiä leikkivälineitä, pidennetyllä pöytätasolla oleva penkkipöytäryhmä ja eri istuinkorkeuteen asennettuja penkkejä. Kuntoilupaikalla on myös esteettömiä välineitä.

Hoitoluokka

Haruspuiston toiminnalliset alueet sekä koira-aitaus kuuluvat hoitoluokkaan R2 Toimintaviheralue ja R3 käyttöviheralue.

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS

Metsäiset alueet ovat hoitoluokaltaan M2 Lähimetsä.
Puiston itälaidan reitti kuuluu luokkaan R4 Suoja- ja vaihettumisviheralue.